

Zoznam príloh

- **Príloha č. 1 : Clevelandská dohoda z 25. 10. 1915**
CHOVANEK, Jaroslav – MOZOLÍK, Peter. Historické a štátoprávne korene samostatnosti Slovenskej republiky. Bratislava: Procom, 1994.
- **Príloha č. 2 : Pittsburská dohoda z 30. 5. 1918**
CHOVANEK, Jaroslav – MOZOLÍK, Peter. Historické a štátoprávne korene samostatnosti Slovenskej republiky. Bratislava: Procom, 1994.
- **Príloha č. 3: Martinská deklarácia z 30. 10. 1918**
CHOVANEK, Jaroslav – MOZOLÍK, Peter. Historické a štátoprávne korene samostatnosti Slovenskej republiky. Bratislava: Procom, 1994.
- **Príloha č. 4: Zákon číslo 11/1918 Zb. z. an. o zriadení samostatného česko – slovenského štátu**
CHOVANEK, Jaroslav – MOZOLÍK, Peter. Historické a štátoprávne korene samostatnosti Slovenskej republiky. Bratislava: Procom, 1994.
- **Príloha č. 5: Ústavný zákon č. 299/1938 Zb. z. an. o autonómii Slovenskej krajiny**
CHOVANEK, Jaroslav – MOZOLÍK, Peter. Historické a štátoprávne korene samostatnosti Slovenskej republiky. Bratislava: Procom, 1994.

Príloha č. 1: Clevelandská dohoda z 25. 10. 1915

- 1) Samostatnosť zemí Českých a Slovenska.
- 2) Spojenie Českého a Slovenského národa ve federatívnom zväzku štátov, s úplnou národnou autonómiou Slovenska, vlastným snemom, vlastnou štátnou správou, úplnou kultúrnou slobodou - tedy i s úplným užívaním jazyka slovenského - vlastnou správou finančnou a politickou, - so štátnym jazykom slovenským.
- 3) Volebné právo: všeobecné, - tajne, - priame.
- 4) Formy vlády: personálna únia s demokratickým zriadením štátu, podobne ako v Anglii.
- 5) Tieto body tvoria základ predloženej obapolnej dohody a môžu byť doplnené, poľahky rozšírené, len na základe dorozumenia sa oboch stránok. České Národní Sdružení, požaduje si právo prípadnej zmeny a to samé právo má aj Slovenská Liga.

Príloha č. 2: Pittsburská dohoda z 30. 5. 1918

Česko – Slovenská Dohoda, uzavretá v Pittsburghu, Pa., dňa 30. mája 1918.

Predstavitelia slovenských a českých organizácií vo Spoj. Štátoch, Slovenskej Lígy, Českého Národného Sdruženia a Sväzu Českých Katolíkov, porokovali za prítomnosti predsedu Česko-Slovenskej Nár. Rady, prof. Masaryka, o česko-slovenskej otázke a o našich posavadných programových prejavoch a usniesli sa nasledovne:

Schvaľujeme politický program usilujúci sa o Spojenie Čechov a Slovákov v samostatnom štáte z Českých Zemí a Slovenska.

Slovensko bude mať svoju vlastnú administratívu, svoj snem a svoje súdy.

Slovenčina bude úradným jazykom v škole, v úrade a vo verejnom živote vôbec.

Česko-slovenský štát bude republikou, jeho Konštitúcia bude demokratická.

Organisácia spolupráce Čechov a Slovákov vo Spoj. Štátoch bude podľa potreby a meniacej sa situácie, pri spoločnom dohovorení, prehíbená a upravená.

Podrobné ustanovenia o zariadení česko-slovenského štátu ponechávajú sa oslobodeným Čechom a Slovákom a ich právoplatným predstaviteľom.

Príloha č. 3: Martinská deklarácia z 30. 10. 1918

Zastupitelia všetkých slovenských politických strán, shromaždení dňa 30. októbra 1918 v Turčianskom Sv. Martine a organizovaní v Národnú Radu slovenskej vetvy jednotného československého národa, trvajú na zásade samourčovacieho práva národov prijatej celým svetom. Národná Rada vyhlasuje, že v meně česko-slovenského národa bývajúceho v hraniciach Uhorska, je jedine ona oprávnená hovoriť a konať.

Nie je na to oprávnená uhorská vláda, ktorá za celé desaťročia nepoznala vážnejšej úlohy, jako potlačovať všetko, čo je slovenské, nepostavila a nedovolila nášmu národu ani jedinej školy, nedovolila, aby sa slovenskí ľudia dostali do verejnej správy a úradov, náš ľud majetkove ničila a vykoristovala svojou stredovekou feudálnou sústavou a politikou.

Nie sú oprávnené na to, aby v meně slovenského ľudu hovorily, ani tie tak zvané zastupiteľské sbory, ktoré sú zostavené na základe úzkeho volebného práva nedopúšťajúceho prejaviť vôľu národa, a zostávajúce z ľudí, ktorí vzdor nariadeniu zákona nedopustili na výboroch čisto slovenských stolíc ani len slovenského slova.

Nie sú na to oprávnené ani také ľudové shromaždenia, ktoré vynášajú uzavretie pod tlakom cudzieho násilia. V meně slovenského národa na Slovensku oprávnená je leda hovoriť jedine Slovenská Národná Rada. Národná Rada česko-slovenského národa v Uhorsku obydleného osvedčuje:

1. Slovenský národ je čiastka i rečove i kultúrno-historicky jednotného česko-slovenského národa. Na všetkých kultúrnych bojoch, ktoré viedol český národ a ktoré ho urobily známym na celom svete, mala účasť i slovenská vetev.
2. Pre tento česko-slovenský národ žiadame i my neobmedzené samourčovacie právo na základe úplnej neodvislosti. Na základe tejto zásady prejavujeme svoj súhlas s tým novo utuoreným medzinárodným právnym položením, ktoré dňa 18. októbra 1918 formuloval predseda Wilson a ktoré dňa 27. októbra 1918 uznal rakúsko-uhorský minister zahraničia.
3. Žiadame okamžité uzavretie pokoja a sice na všeludských kresťanských

zásadách, aby pokoj bol taký, že by medzinárodno-právnymi zárukami znemožňoval ďalšiu vojnu a ďalšie zbrojenie.

Sme presvedčení, že náš snaživý a nadaný slovenský národ, ktorý vzdor neslýchanému útisku dospel na taký stupeň národnej kultúry, nebude vylúčený z požehnania pokoja a zo spolku národov, ale i jemu bude popriate, aby sa dľa svojho rázu mohol vyvíňovat a dľa svojich síť prispel ku všeobecnému pokroku človečenstva.

Príloha č. 4: Zákon číslo 11/1918 Zb. z. a n. o zriadení samostatného česko – slovenského štátu

Samostatný československý štát vstúpil do života. Aby bola zachovaná nadväznosť doterajšieho právneho poriadku s novým stavom, aby nenastali zmätky a upravený bol nerušený prechod do nového štátneho života, nariaďuje Národný výbor menom československého národa ako vykonávateľ štátnej zvrchovanosti toto:

čl. 1. Štátnu formu československého štátu určí národné zhromaždenie v porozumení s Československou Národnou radou v Paríži. Orgánom jednomyseľnej vôle národa a tiež vykonávateľom štátnej zvrchovanosti je Národný výbor;

čl. 2. všetky doterajšie krajské a ríšske zákony a nariadenia zostávajú dočasne v platnosti;

čl. 3. všetky samosprávne, štátne a župné úrady, štátne, krajské, okresné a najmä i obecné ústavy sú podriadené Národnému výboru a dočasne úradujú a konajú podľa doterajších platných zákonov a nariadení;

čl. 4. tento zákon nadobúda účinnosť dňom;

čl. 5. Národnému výboru sa ukladá, aby vykonal tento zákon.

Príloha č. 5: Ústavný zákon č. 299/1938 Zb. z. a n. o autonómii Slovenskej krajiny

Národné zhromaždenie, vychádzajúc z toho, že Česko-Slovenská republika vznikla zhodou suverénnej vôle dvoch rovnoprávných národov, že slovenskému národu v Pittsburskej dohode, ako aj v iných zmluvách a prejavoch, domácich i zahraničných, zabezpečená bola úplná autonómia a vedené snahou uzmierenia

slovenského a českého národa v duchu Žilinskej dohody, uznáva sa na tomto ústavnom zákone:

ČASŤ PRVÁ

Úvodné ustanovenia

Článok I.

Ústavný súd rozhoduje aj o tom, či zákony Snemu Slovenskej krajiny vyhovujú zásade článku I. zákona zo dňa 29. februára 1920, č. 121 Zb. z. a n., ktorým sa uvádza ústavná listina Česko-Slovenskej republiky.

Článok II.

Ústavný súd dopĺňa sa dvoma ďalšími členmi (náhradníkmi), ktorých menuje vláda Slovenskej krajiny. Dokiaľ sa tak nestane, ústavný súd vykonáva svoju pôsobnosť v dosavadnom zložení a podľa doterajších predpisov.

Článok III.

(1) Zákony vyhlásené do dňa, v ktorom sa ustaví Snem Slovenskej krajiny, i keď sa týkajú vecí, ktoré spadajú do zákonodarnej moci Snemu Slovenskej krajiny, vzťahujú sa aj na územie Slovenskej krajiny, ak len zo samého zákona iné neplynie.

(2) Ak v zákonoch, na ktorých sa usnieslo Národné zhromaždenie, hovorí sa o podrobnej úprave či už zákonom alebo nariadením a ide o otázku, spadajúcu do právomoci zákonodarných a vládnych orgánov Slovenskej krajiny, tieto sú príslušné vo veci uznávať sa.

(3) Vládnu a výkonnú moc na území Slovenskej krajiny od 7. októbra 1938 vykonáva vo veciach, spadajúcich do právomoci Slovenskej krajiny dotiaľ, kým nebude utvorená Slovenská krajinská vláda (čl. V, odst. 4), Slovenská krajinská vláda, pozostávajúca z piatich členov, ktorá tvorí súčasť ústrednej vlády (§ 70 ústavnej listiny).

Článok IV.

Ustanovenia článkov I.-III. ako i čl. V., odst. 4 časti prvej a ustanovenia časti druhej tohoto ústavného zákona tvoria súčasť ústavnej listiny. Prevdzacie zákony, spomínané v tomto zákone, netvoria súčasť ústavnej listiny.

Článok V.

(1) Voľby do prvého Snemu Slovenskej krajiny vypíše Slovenská krajinská vláda tak, aby sa mohla vykonať do dvoch mesiacov od vyhlásenia tohoto zákona podľa ustanovení čiastky I. a III. zák. čís. 330/1920 Sb. z. a n. v znení zák. čís. 126/1927 Sb. z. a n. s tou zmenou, že aktívne volebné právo majú tí, ktorí v deň voľby prekročili 21. rok svojho veku, že na 20.000 odovzdaných platných hlasov, ako aj na zbytok presahujúci tri štvrtiny tohto počtu, dostane každá strana jeden mandát a že obmedzenia pasívneho volebného práva určené v § 6 cit. zákona sa na tieto voľby nevzťahujú.

(2) O platnosti volieb do prvého Snemu Slovenskej krajiny rozhodne volebný súd.

(3) Prvé zasadnutie Snemu Slovenskej krajiny zvolá do mesiaca po voľbách prezident republiky do Bratislavy. Zasadnutie prvého Snemu Slovenskej krajiny až do voľby jeho predsedníctva vedie povereník strany, ktorá pri voľbách dosiahla najväčší počet hlasov. Kým sa Snem neuznesie na rokovacom poriadku, riadi sa obdobnými ustanoveniami rokovacieho poriadku poslaneckej snemovne Národného zhromaždenia.

(4) Členov Slovenskej krajinskej vlády, tvoriacu súčasť ústrednej vlády, menuje prezident republiky na návrh predsedníctva Snemu Slovenskej krajiny, ak je tento ustavený.

Článok VI.

(1) Zákon tento nadobudne účinnosti dňom jeho vyhlásenia.

(2) V deň vyhlásenia tohto ústavného zákona strácajú platnosť všetky zákony a ustanovenia, ktoré odporujú jeho ustanoveniam i zmenenej ústavnej listine.

Článok VII.

Prevedením tohto ústavného zákona poveruje sa vláda.

ČASŤ DRUHÁ

Zmena ústavnej listiny

Hlava I.

Všeobecné ustanovenia.

§ 1.

Slovenská krajina je autonomnou čiastkou Česko-Slovenskej republiky.

§ 2.

(1) Na území Slovenskej krajiny úradným a vyučovacím jazykom je reč slovenská.

(2) Príslušníci českého národa ako i úrady, súdy, korporácie, verejné orgány, a iné združenia zo zemi Českej a Moravskosliezskej môžu v styku s úradmi, súdmi a inými verejnými orgánmi používať českú reč.

(3) Jazykové práva, zabezpečené menšinám v zmluve medzi čelnými mocnosťami spojenými a združenými a Česko-Slovenskom, podpísanej v Saint-Germain-en-Laye, dňa 10. septembra 1919, ostávajú nedotknuté.

§ 3.

Na území Slovenskej krajiny uzákoňuje sa krajinská príslušnosť. Podmienkou nadobudnutia krajinskej príslušnosti je domovské právo v niektorej

obci Slovenskej krajiny. Štátna príslušnosť nadobúda sa automaticky príslušnosťou krajinskou.

Hlava II.

Moc zákonodarná.

§ 4.

(1) Národné zhromaždenie vykonáva zákonodarnú moc pre celé územie Česko-Slovenskej republiky vo veciach:

1. ústavnej listiny, jej častok, ako aj v otázkach upravujúcich činnosť spoločných zákonodarných, vládnych a výkonných orgánov;
2. vzťahov Česko-Slovenskej republiky k cudzine, vypovedania vojny a uzavretia mieru, obchodnej a tarifnej politiky, vývozu a dovozu;
3. národnej obrany;
4. štátneho občianstva, vyst'ahovalectva, pris'ahovalectva, cestovných pasov;
5. meny, mier a váh, veci patentov, ochrany vzorkov a ochranných známok, vymerovania a mapovania;
6. colných;
7. dopravy;
8. pošty, telekomunikácií, poštovnej sporiteľnej a šekovej služby;
9. spoločného rozpočtu, spoločnej uzavierky, štátneho dlhu a schvaľovania pôžičiek pre spoločné potreby štátu a ich použitia;
10. daní, dávok a poplatkov, nakoľko tieto podľa § 18 tohto zákona slúžia na krytie výdavkov spoločných vecí, zásad nepriamych daní vôbec;
11. monopolov, spoločných štátnych podnikov, ústavov a zariadení. Výnimku tvoria štátne lesy a majetky, banské a hutnícke podniky, kúpele, ktorých vlastníctvo a správa prechádza na tú krajinu, na území ktorej sa nachádzajú;
12. právnej úpravy otázok hospodárskych a finančných, ktoré sú potrebné k zabezpečeniu rovnakých súťažných podmienok podnikania.

(2) Na základe súhlasu snemu Slovenskej krajiny. Národné shromaždenie môže jednotne riešiť aj iné otázky spoločného záujmu.

§ 5.

(1) K platnosti uznesenia Národného shromaždenia vo veci zmeny ústavnej listiny a ústavných zákonov vôbec je potrebné, aby väčšina, určená v ústavnej listine, zahrňovala v sebe aj primeranú kvalifikovanú väčšinu členov snemovní, zvolených na území Slovenskej krajiny.

(2) Aby zdôraznená bola zásada, že ústredná vláda republiky Česko-Slovenskej má požívať dôveru väčšiny slovenského národa, môže byť jednou tretinou poslancov zo Slovenskej krajiny podaný návrh na vyslovenie nedôvery v zmysle § 76 ústavnej listiny. Pre ďalšie pokračovanie platia doterajšie predpisy.

(3) K zákonom vo veciach § 4, odst. 1, bod 12 je potrebné, aby väčšina určená v ústavnej listine zahrňovala v sebe aj primeranú väčšinu členov snemovní zvolených na území Slovenskej krajiny.

§ 6.

Členovia obidvoch snemovní Národného shromaždenia, zvolení na území Slovenskej krajiny, majú hlasovacie právo len v prípade uznášania sa o veciach uvedených v § 4 tohto zákona.

§ 7.

(1) Zákon odhlasovaný Národným shromaždením vo veciach uvedených v § 4 tohto zákona, týka sa Slovenskej krajiny len, keď sa to v ňom výslovne vypovie.

(2) V takomto prípade zákon nech je vydaný aj v slovenskej pôvodine.

§ 8.

V Stálom výbore ako členovia a náhradníci pomerne budú zastúpení členovia oboch snemovní Národného shromaždenia, zvolení na území Slovenskej krajiny.

§ 9.

(1) Vo všetkých veciach v § 4 tohto zákona neuvedených zákonodarnú moc pre územie Slovenskej krajiny vykonáva Snem Slovenskej krajiny, volený všeobecným, priamym, tajným hlasovaním podľa zásady pomerného zastúpenia.

(2) Snem Slovenskej krajiny uznesie sa na ústave Slovenskej krajiny v rámci právneho usporiadania Česko - Slovenskej republiky.

(3) Zmena územia Slovenskej krajiny podľa § 33 ústavnej listiny môže sa uskutočniť iba po súhlase 2/3 väčšiny Snemu Slovenskej krajiny.

(4) K medzinárodným zmluvám ktoré sa týkajú kultúrnych, kultových a hospodárskych otázok výlučne slovenských a ktoré spadajú v zmysle odseku 1 do právomoci slovenskej krajiny, je potrebný súhlas snemu Slovenskej krajiny.

(5) Ustanovenia § 47 a odst. 1 a 3 § 48 ústavnej listiny vzťahujú sa primerane aj na zákony Snemu Slovenskej krajiny.

(6) Ustanovenia §§ 20, 23-26 ústavnej listiny vzťahujú sa aj na členov Snemu Slovenskej krajiny na celom území republiky Česko-Slovenskej.

Hlava III.

Moc vládna a výkonná.

§ 10.

Väčšina, potrebná v smysle § 57 ústavnej listiny k voľbe prezidenta republiky, musí zahŕňať primeranú väčšinu členov Národného zhromaždenia, zvolených na území Slovenskej krajiny. V prípade, že by tejto väčšiny nebolo možno dosiahnuť, voľba sa odloží na 14 dní, a ak by za tento čas k zhode nedošlo, voľba sa vykoná väčšinou, určenou v § 57 ústavnej listiny.

§ 11.

(1) Vládnu a výkonnú moc na území Slovenskej krajiny vo veciach uvedených v § 4 tohto zákona vykonávajú orgány republiky Česko-Slovenskej okrem bodov 4, 6, 7, 8, 10 a 12 § 4. tohto zákona.

(2) Na základe vzájomnej dohody príslušných ministerstiev možno jednotne upraviť otázky spoločného záujmu.

§ 12.

(1) Rozhodovania v ústrednej vláde republiky a podpisovania ich aktov zúčastnia sa členovia Slovenskej krajinskej vlády len vtedy, ak ide o záležitosti, týkajúce sa tiež aj Slovenskej krajiny.

(2) Ak sa vládne nariadenie (§ 84 ústavnej listiny) týka tiež Slovenskej krajiny, podpíše to aspoň jeden člen vlády zastupujúci Slovenskú krajinu.

§ 13.

(1) Zamestnanci ústrednej štátnej správy na území Slovenskej krajiny budú sa prijímať predovšetkým spomedzi príslušníkov Slovenskej krajiny.

(2) Do spoločných ústredných úradov, ústavov a podnikov bude prijatý počet obyvateľstva Slovenskej krajiny primeraný počet jej príslušníkov.

(3) Na území Slovenskej krajiny bude umiestnený počet jej obyvateľstva primeraný kontingent vojenských útvarov všetkých zbraní a služieb. Príslušníci Slovenskej krajiny zadelia sa predovšetkým do útvarov, ktoré sú umiestnené na jej území a podriadené Slovenskému krajinskému veliteľstvu.

§ 14.

(1) Slovenskej krajine, jej ustanovizniám a orgánom zabezpečuje sa pomerné zastúpenie vo všetkých spoločných ústredných ustanovizniach, radách, komisiách, výboroch a pod.

(2) Slovenskej krajine, jej ustanovizniám a orgánom zabezpečuje sa pomerné zastúpenie v medzinárodných organizáciách, úniách, radách, výboroch, komisiách a pod., v ktorých Česko-Slovenská republika dosiahla alebo dosiahne zastúpenie.

§ 15.

(1) Vo veciach, pod bodmi 4, 6, 7, 8, 10 a 12 § 4. ako aj v ostatných v § 4. tohto zákona neuvedených veciach, vládnu a výkonnú moc vykonávajú autonómne orgány Slovenskej krajiny.

(2) Vo veciach bodu 6 a 10 § 4 pokračujú krajinské orgány podľa predpisov spoločných ministerstiev.

(3) Hospodárenie štátnych dopravných podnikov (body 7 a 8 § 4 tohto zákona) usporiada sa podľa zásady, že Slovenská krajina samostatne a na svoj účet hospodári.

(4) Veci celoštátneho a spoločného záujmu budú riešené dohodou príslušných orgánov. K tomu účelu možno zriadiť aj spoločné orgány.

(5) Vládnu a výkonnú moc na území Slovenskej krajiny vykonáva krajská vláda, zodpovedná Snemu Slovenskej krajiny.

§ 16.

(1) Súdnu ochranu proti správnym úradom Slovenskej krajiny vo veciach spadajúcich v smysle § 15. tohto zákona do ich právomoci poskytuje v najvyššej stolici súd zložený z neodvislých sudcov zriadený na Slovensku pre územie Slovenskej krajiny.

(2) Podrobnosti upraví zákonom Snem Slovenskej krajiny.

(3) Dokiaľ nebude zriadený Najvyšší správny súd na území Slovenskej krajiny, terajšia právomoc Najvyššieho správneho súdu zostáva nedotknutá.

Hlava IV.

Sudcovská moc.

§ 17.

(1) Súdnicstvo na území Slovenskej krajiny vykonávajú súdy, v to počítajúc Najvyšší súd, zriadené na území Slovenskej krajiny.

(2) Dokiaľ nebude zriadený Najvyšší súd na území Slovenskej krajiny, terajšia právomoc Najvyššieho súdu zostáva nedotknutá.

(3) Všade, kde hlava štvrtá ústavnej listiny hovorí o úprave osobitným zákonom, myslí sa na zákon Snemu Slovenskej krajiny.

Hlava V.

Spoločné výdavky.

§ 18.

(1) Na úhradu výdavkov spoločných vecí, vpočítajúc do nich aj službu štátneho dlhu, určený je výnos ciel, monopolov a spoločných štátnych podnikov a výnos nepriamych daní, ktoré určí Národné zhromaždenie zákonom.

(2) Ku zcudzeniu majetku, ktorý podľa § 4, ods. 11 prechádza do vlastníctva krajín, potrebný je súhlas Národného zhromaždenia.

§ 19.

Slovenská krajina, jej príslušníci, ich ústavy a podniky budú účastní na vecných výdavkoch rozpočtu spoločných vecí, podobne na spoločných fondoch, dotáciách a iných výhodách zo spoločných štátnych a štátom spravovaných prostriedkov v pomere daňového výnosu.